

OGÓLNOPOLSKI ZWIĄZEK
ZAWODOWY PSYCHOLOGÓW
ZARZĄD KRAJOWY
91-084 Łódź, ul. Bardowskiego 1
NIP 7272807677, REGON 366042288
tel. /42/ 640 71 31 KRS: 0000651609

Łódź, 8 czerwca 2018 r.

ZK/15/2018

Pani

Elżbieta Rafalska

Minister Rodziny,

Pracy i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister,

zwracamy się jako Ogólnopolski Związek Zawodowy Psychologów z prośbą o jak najszybsze wszczęcie prac nad ustawą o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów – najważniejszym, podstawowym aktem prawnym, który w Polsce, podobnie jak w innych krajach Unii Europejskiej, powinien regulować pracę psychologów – osób wykonujących zawód zaufania publicznego.

Od 2016 r. prace nad ustawą zostały wstrzymane decyzją Ministerstwa, a jako powód podaje się konieczność dostosowania treści polskiej ustawy do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej reguły proporcjonalności. Wspomniana dyrektywa nie powstała do dnia dzisiejszego, a przyjęcie założenia, że jest ona niezbędna, by podjąć pracę nad ustawą o zawodzie psychologa, skutecznie zablokowało do dziś wszelkie działania Rządu mające na celu uporządkowanie sytuacji prawnej psychologów w Polsce.

Stało się tak mimo ogromnego wysiłku całego środowiska psychologów, którego efektem są „Wytyczne do nowej ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów” z 2015 r. Warto podkreślić, że dokument ten powstał w wyniku konsultacji społecznych, w których wzięło udział ponad siedemdziesiąt organizacji. Był odpowiedzią na stanowisko Ministerstwa odnośnie do ustawy z 8 czerwca 2001 r., w którym wskazywano na liczne błędy legislacyjne uniemożliwiające stworzenie do niej przepisów wykonawczych. Jego celem było wyeliminowanie wskazanych błędów i zostało to zrealizowane. Niezrozumiałe jest dla nas całkowite wstrzymanie prac nad ustawą o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów w kontekście wspomnianej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady, ponieważ treść dyrektywy nie będzie miała wpływu na zdecydowaną większość zapisów projektu ustawy o zawodzie psychologa.

Dlatego zwracamy się o niezwłoczne podjęcie prac nad ustawą w zakresie niezwiązanym z postanowieniami dyrektywy.

OGÓLNOPOLSKI ZWIĄZEK ZAWODOWY PSYCHOLOGÓW
ZARZĄD KRAJOWY
91-084 Łódź, ul. Bardowskiego 1
NIP: 7272807677, REGON: 366042288
Tel.: 42 640 71 31, KRS: 0000651609

Uzasadnienie

Brak funkcjonującej ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów jest znacznie bardziej szkodliwy dla społeczeństwa niż konieczność dostosowania ustawy do dyrektywy, kiedy przepisy tej ostatniej wejdą w życie.

Dla polskich obywateli, w tym najsłabszych grup, potrzebujących profesjonalnej pomocy, jak osoby z wszelkiego rodzaju niepełnosprawnościami, dzieci i seniorzy, oznacza to narażenie na korzystanie z usług osób mianujących się psychologami, a nieposiadających koniecznych i potwierdzonych kwalifikacji etyczno-zawodowych. Brak odpowiedniej wiedzy i umiejętności u osoby podejmującej się diagnozy i interwencji psychologicznej, pracującej bez jakiegokolwiek nadzoru, może skutkować błędną diagnozą, a co za tym idzie nieprawidłowym procesem leczenia.

Jak podkreśla samo Ministerstwo, bezpośrednim skutkiem braku ustawy o zawodzie psychologa jest też niemożność zorganizowania samorządu zawodowego psychologów.

Rodzi to poważne problemy. Uniemożliwia składanie skarg na jakość usług, czy zgłaszanie naruszenia obowiązków zawodowych przez psychologa, który obecnie nie ma obowiązku członkostwa w żadnym z towarzystw naukowych i tym samym nie podlega kodeksowi etycznemu. Powoduje, że pracodawca nie ma narzędzia do weryfikacji uprawnień zawodowych osoby deklarującej się jako psycholog. Sami psychologowie nie mają formalnego potwierdzenia prawa do wykonywania zawodu, które wymagane jest w wielu przepisach szczegółowych dotyczących zatrudniania psychologów w poszczególnych branżach. Formalny brak uprawnień do wykonywania zawodu skutkuje także wszczynaniem przez osoby niezadowolone z wydanej przez psychologa opinii lub postawionej diagnozy postępowań sądowych, cywilnych czy karnych. To niepotrzebne koszty i angażowanie czasu przedstawicieli resortu sądownictwa.

Negatywne konsekwencje braku ustawy stają się coraz bardziej rozległe, ponieważ życie idzie naprzód, a w rzeczywistości prawnej zawód psychologa nie istnieje. Dobrze obrazuje to przykład RODO – przepisy w tym zakresie powinny zostać wprowadzone niezwłocznie do ustawy, a jej brak to uniemożliwia. Psychologowie jako przedstawiciele zawodu zaufania publicznego muszą zachować tajemnicę zawodową ze względu na wyjątkową wrażliwość i poufność posiadanych informacji; zobowiązani są do odpowiedniego zabezpieczania i przechowywania dokumentacji psychologicznej; powinny też zostać wypracowane procedury udostępniania dokumentacji. Aktualnie procedowana jest też ustawa - Prawo o szkolnictwie wyższym wraz z rozporządzeniami. Również w zakresie standardów kształcenia psychologów oba akty prawne powinny być spójne, nieistnienie ustawy o zawodzie psychologa, aktu podstawowego, to uniemożliwia.

W związku z tym zwracamy się z prośbą o spotkanie z Panią Minister Elżbietą Rafalską oraz z innymi osobami, których współpraca w Jej ocenie będzie merytorycznie istotna. Pragniemy, aby stało się możliwe w najbliższym czasie krótkie podsumowanie dotychczasowych prac nad ustawą o zawodzie psychologa, omówienie aktualnego stanu rzeczy i zaplanowanie współpracy - ustalenie kalendarium prac w zakresie ustawy.

Na zakończenie chcielibyśmy podziękować za wykazywane przez Rząd i Parlament zainteresowanie sprawami naszej grupy zawodowej, w tym spotkanie w ramach zespołu parlamentarnego do spraw organizacji ochrony zdrowia poświęconego sytuacji psychologów w Polsce. Żywimy nadzieję na kontynuację tego typu spotkań w poszczególnych resortach, a szczególnie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, które z racji zajmowania się ustawą o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów ma decydujący wpływ na sytuację prawną psychologów w Polsce i bezpieczeństwo obywateli w zakresie korzystania z usług psychologicznych.

Z wyrazami szacunku,

PRZEWODNICZĄCY
Zarządu Krajowego OZZP

mgr Sławomir Makowski

Do wiadomości:

1. Rzecznik Praw Dziecka – Pan Marek Michalak
2. Rzecznik Praw Obywatelskich – Pan Adam Bodnar
3. Rzecznik Praw Pacjenta – Pan Bartłomiej Chmielowiec

OGÓLNOPOLSKI ZWIĄZEK ZAWODOWY PSYCHOLOGÓW
ZARZĄD KRAJOWY

91-084 Łódź, ul. Bardowskiego 1
NIP: 7272807677, REGON: 366042288
Tel.: 42 640 71 31, KRS: 0000651609